



Webbinarium måndag 29 januari kl. 11.30-13.00

Förebygga sjukdom genom vaccination – hur förbättrar vi tillgängligheten för 65+ i regionerna och vems ansvar är det?

SRF
SENIORERNA



[msd.se](https://www.msd.se)

Telefon: +46 8 578 135 00
SE-PNX-00188 02/2024

”Förebygga sjukdom genom ”vaccination”

Webbinar – MSD
2024-01-29

Sven-Eric Söder
Ordförande Smer

Statens medicinsk-etiska råd (Smer)

- Inrättades av regeringen 1985 efter önskemål från riksdagen
- Administrativt en kommitté under Socialdepartementet
- Fristående från det löpande regeringsarbetet, väljer självt frågor att behandla
- Ledamöter från samtliga riksdagspartier, opolitisk ordförande, 11 sakkunniga
- Sekretariat 3 heltidsanställda

Smers huvuduppgifter

- Analysera medicinsk-etiska frågor ur ett övergripande samhällsperspektiv
- Sträva efter en helhetssyn på frågor som rör sådan medicinsk forskning och behandling som kan anses känslig för den mänskliga integriteten eller påverka respekten för människovärdet
- Samla in och väga faktamaterial samt sprida kunskap om de medicinsk-etiska frågorna
- Fungera som organ för informations- och åsiktsutbyte och ha rollen av förmedlande instans mellan vetenskapen, medborgarna och de politiskt ansvariga
- När det bedöms lämpligt lämna förslag till utredningsverksamhet

Rådet tidigare arbete om vaccinationsfrågor

Etisk bedömning av vaccinationserbjudanden (efter förfrågan från FHM)

År	Sjukdom/smitta	Grupp
2016	Rotavirus	Barn
2017	HPV	Pojkar
2021	Covid-19	Barn 16-17 år, 12-15 år, 5-11 år
2021	Pneumokocker	Personer 75 år och äldre
2023 (pågående)	Vattkoppor/bältros	Barn/äldre

Övriga beredningar

2021	Uttalande om vaccination mot covid-19 av vård- och omsorgspersonal
2021	Debattartikel om vaccinationsintyg
2023	Underlag till vaccinationsprogramsutredningen (Smer 2023:3)

Smers förslag till kriterier inför beslut om nationella vaccinationer (Smer2023:3)

Grundläggande principer och värden som alltid bör beaktas vid etisk bedömning av nationella vaccinationer

- Nytt/risk
- Människovärde
- Rättvisa/solidaritet
- Jämlikhet
- Självbestämande och integritet

Övriga förutsättningar för etisk hållbarhet vid nationella vaccinationer som alltid bör ingå i bedömningen

- Acceptans
- Transparens
- Förtroende
- Ansvar och reciprocitet

Vaccinationer och hälso- och sjukvårdens prioriteringsplattform

Prioriteringar i svensk offentlig finansierad sjukvård ska utgå från den av riksdagen beslutade prioriteringsplattformen, som bygger på tre principer:

- Människovärdesprincipen
- Behovs- och solidaritetsprincipen
- Kostnadseffektivitetsprincipen

Prioriteringsplattformen gäller för alla former av hälso- och sjukvård, även förebyggande. Den är sålunda även tillämplig på beslutet att införa en eventuell nationell vaccination

Vaccinationer och hälso- och sjukvårdens prioriteringsplattform

Folkhälsoarbete syftar till att främja hälsan och förebygga sjukdomar både i riskgrupper och i befolkningen i stort

Vaccination mot en allmänt spridd smitta kan ha stor inverkan på folkhälsan även om smittan i regel inte orsakar allvarlig sjukdom, medan vaccination mot allvarliga men förhållandevis sällsynta sjukdomar inte har så stor effekt på folkhälsan

Att erbjuda vaccination mot relativt lindriga sjukdomar men avstå från att erbjuda effektiva vaccin mot allvarligare sjukdomar kan uppfattas stå i strid med behovsprincipen

Vaccinationer och hälso- och sjukvårdens prioriteringsplattform

Vilka principer som ska styra fördelningen av samhällets hälso- och sjukvårdsresurser i folkhälsosammanhang, där hälsa inte bara betraktas ur ett individperspektiv utan även ur ett populationsperspektiv?

Bör hälsoekonomiska beräkningar beakta produktionsbortfall?

Bör samhällsnytta kunna beaktas?

Vaccinationsprogramsutredningen om sitt betänkande Ett samordnat vaccinationsarbete – för effektivare hantering av kommande vacciner

Särskild utredare Anders Tegnell
Utredningssekreterare Ellen Jones

Syfte och övergripande uppdrag

Syftet med utredningen är att säkerställa att de nationella vaccinationsprogrammen och det nationella vaccinationsregistret är ändamålsenliga och effektiva, med beaktande av erfarenheterna från covid-19 pandemin.

Utredningens huvuduppdrag:

- Översyn av regleringen av de nationella vaccinationsprogrammen.
- Översyn av regleringen av det nationella vaccinationsregistret.
- Översyn huvudmannaskapet för vaccinationer i förskoleklass.

Övergripande inriktning på våra förslag och bedömningar

- Ett förtydligt (inte utökat) statligt åtagande för vaccinationsprogram.
- Förbättrade uppföljningsmöjligheter av offentligt organiserade vaccinationsinsatser genom att fler vaccinationer än de statligt beslutade registreras i nationella vaccinationsregistret.
- Bedömningar och förslag till insatser för att få till ett samordnat arbete inom hela vaccinationsområdet innebärande utvecklad myndighetssamverkan och ett förbättrat stöd till regionerna för ett ordnat införande av vaccinationer som inte ingår i nationella vaccinationsprogram.



Förutsättningar och utgångspunkter för våra förslag och bedömningar

- Vaccinationsområdet är komplext – många aktörer och olika hantering, så kommer det fortsatt att vara.
- Regleringen för nationella vaccinationsprogram är i stora delar en finansieringsmekanism som pekar ut vilka vaccinationer som staten har ett åtagande kring.



Vaccinutvecklingen – vad har vi att förvänta oss

- Kommande vacciner som förväntas är dels bättre varianter av redan existerande vacciner dels helt nya vacciner.
- Flertalet har mer begränsade målgrupper än till exempel traditionella barnvacciner och riktar sig främst till riskgrupper för att förhindra svår sjukdom hos individer snarare än att rikta sig till breda delar av befolkningen för att förhindra smittspridning i samhället.



Utökad rapportering till nationella vaccinationsregistret

- Idag rapporteras alla vaccinationer som ges inom nationella vaccinationsprogram till det nationella vaccinationsregistret.
- Det nationella vaccinationsregistret är ett slags hälsodataregister. Rapporteringen är obligatorisk och samkörning med andra hälsodataregister är möjlig. Registret är ett bra verktyg för att följa vaccinationsinsatser på befolknings- / gruppnivå.
- Uppgifterna omfattas även av en stark sekretess vilket tryggar den personliga integriteten och registrets legitimitet, men det begränsar också registrets användningsområde.
- Utredningen föreslår ett utökat uppgiftslämnande till det nationella vaccinationsregistret. Registret ska enligt utredningens förslag kompletteras med fler vaccinationer som är relevanta att bevaka ur ett nationellt smittskyddsperspektiv.
- Syftet är att Folkhälsomyndigheten utifrån sitt breda folkhälsouppdrag ska kunna bedöma effekterna av program (statligt eller regionalt beslutade) och hur de kan förbättras för att t.ex. nå vissa grupper.



Bedömningar om ett samordnat vaccinationsarbete

- Bättre och tidigare samordning mellan berörda myndigheter och organisationer om hur ett nytt eller kommande vaccin bäst hanteras.
- Förbättrat stöd till ordnat införande i regionerna för vaccinationer som inte kan omfattas av nationella vaccinationsprogram, exempelvis inom ramen för regionernas samverkansmodell för läkemedel.
- Pilotfall med vaccinationer mot RS-virus som bör utvärderas och ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete.
- Folkhälsomyndigheten bör få i uppdrag att utveckla den myndighetssamverkan som behövs inom vaccinationsområdet samt hur myndigheten kan utveckla och ensa sitt arbete med rekommendationer om vaccinationer.



Bedömning om det finns det förutsättningar och behov för vaccinationsprogram för den vuxna befolkningen

- Att det finns behov visar utöver det särskilda vaccinationsprogrammet mot pneumokocker även de förslag om särskilda vaccinationsprogram och de rekommendationer som Folkhälsomyndigheten lämnat/tagit fram.
- Vuxenvaccinationer har ofta ett tydligare perspektiv att skydda individen än att effektivt förhindra smittspridningen i samhället.
- Ett vuxenvaccinationsprogram kommer således i dagsläget behöva bestå av både nationella vaccinationsprogram samt de vaccinationer som regionerna ansvarar för.



TACK





Förebygga sjukdom genom vaccination

Så har vi ökat tillgängligheten för 65+ i Region Värmland

2024-01-29

Birgitta Sahlström, verksamhetschef Vaccination Värmland

Cecilia Edgren, enhetschef Telefonservice

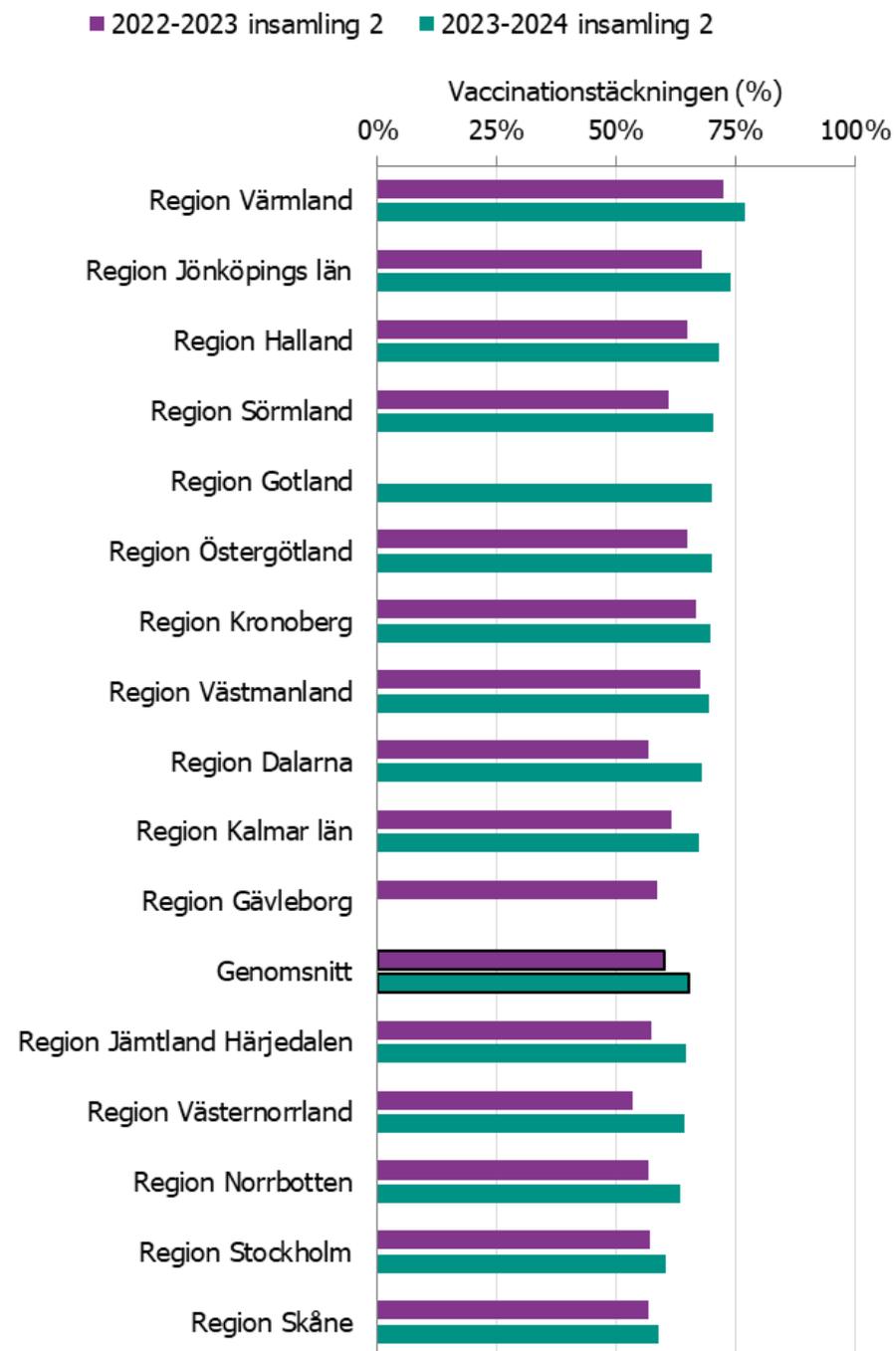
Så tog sig Region Värmland till vaccinationstoppen

- Värmland var först i Sverige med att nå (och passera) Världshälsoorganisationens, WHO:s, 75-procentsmål för vaccintäckningen mot influensa i denna åldersgrupp säsongen 2021/2022.
- Vi har fortsatt att nå WHO:s mål även efterföljande säsonger och varit bäst i Sverige fyra år i rad.
- Preliminära vaccinationstäckningen mot influensa för +65 år når minst 77 procent för säsongen 2023/2024.
- Värmland ligger högst i vaccinationstäckning när det gäller påfyllnadsdosen covid-19 +65 år under 2023/2024.
- Värmland vaccinerade 20137 personer mot pneumokocker under 2023.



Vaccinationstäckning influensa

Åldersgrupp 65+
Säsong 2023/2024

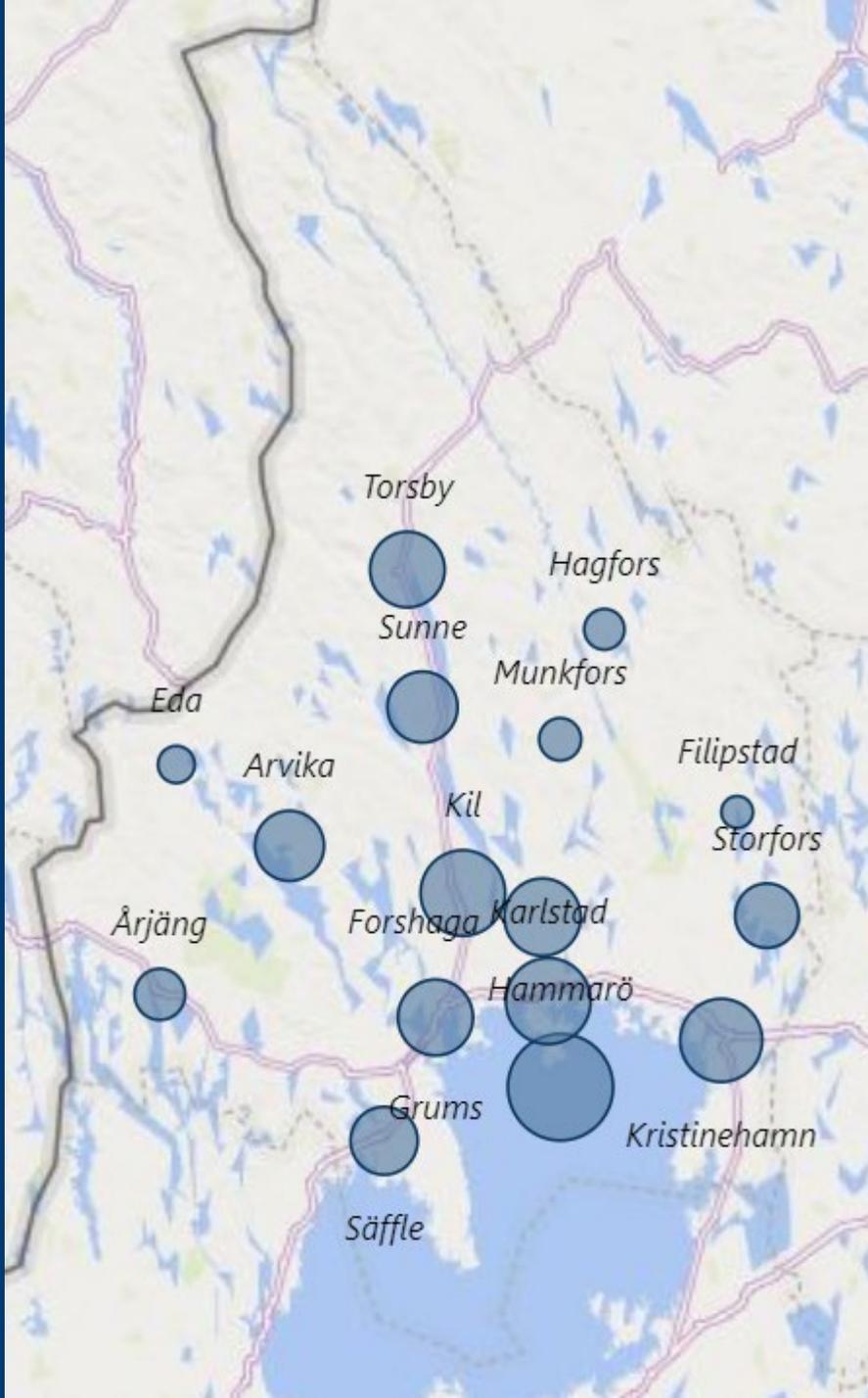


Vaccinationstäckning covid-19

Åldersgrupp 65+
2024 v.1

Län	Antal vaccinerade	Andel vaccinerade
Värmlands län	56 445	78,89 %
Västerbottens län	47 152	77,03 %
Gotlands län	12 702	75,33 %
Jönköpings län	60 212	75,33 %
Östergötlands län	75 561	74,58 %
Södermanlands län	52 617	73,87 %
Västmanlands län	46 423	73,83 %
Dalarnas län	54 827	72,99 %
Blekinge län	28 729	72,68 %
Kalmar län	47 065	72,32 %
Örebro län	49 424	72,08 %
Hallands län	56 785	71,78 %
Uppsala län	55 091	71,05 %
Kronobergs län	31 902	71,00 %
Västernorrlands län	43 809	70,74 %
Norrbottnens län	44 348	69,92 %
Jämtlands län	22 500	69,28 %
Västra Götalands län	233 143	64,89 %
Stockholms län	259 026	62,61 %
Gävleborgs län	41 892	57,71 %
Skåne län	73 886	25,78 %

Vaccinationstäckning covid-19 Uppdelat på kommunnivå +65



Aktuell påfyllnad

Kommun	Antal vaccinerade	Andel vaccinerade
Hammarö	2 968	84,10 %
Karlstad	16 565	80,84 %
Kil	2 493	80,78 %
Kristinehamn	5 423	80,39 %
Forshaga	2 187	79,47 %
Grums	1 937	79,26 %
Torsby	2 787	79,20 %
Sunne	2 881	78,48 %
Arvika	5 548	78,32 %
Säffle	3 422	77,99 %
Storfors	940	77,43 %
Årjäng	1 974	75,34 %
Munkfors	804	73,97 %
Hagfors	2 679	73,68 %
Eda	1 621	73,12 %
Filipstad	2 216	72,30 %

Källa: [Folkhälsomyndigheten 2024.01.11](#)

Topp 10 kommuner aktuell påfyllnadsdos Covid-19, 65+

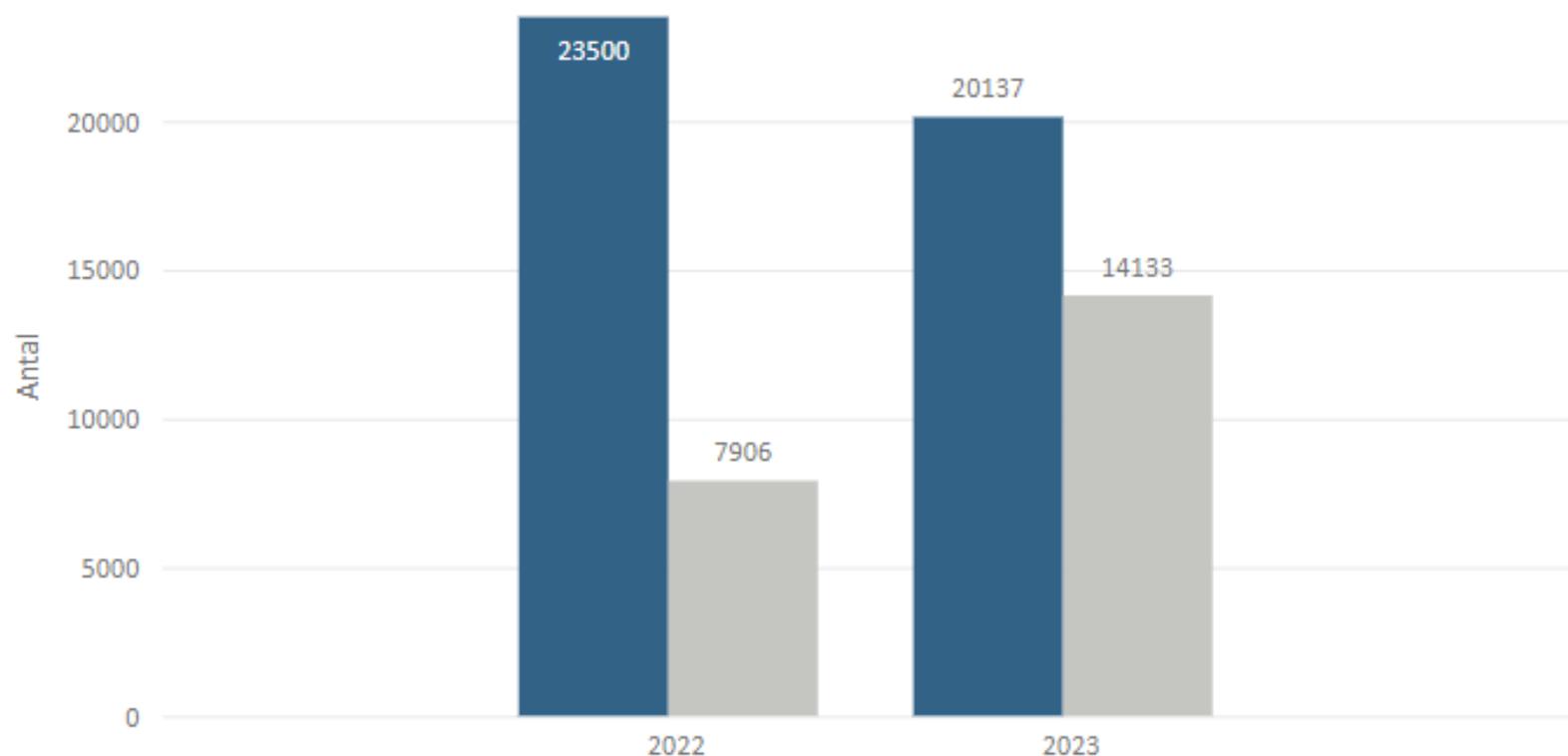
Län	Kommun	Antal vaccinerade	Andel vaccinerade
Värmland	Hammarö	2 968	84,10 %
Värmland	Karlstad	16 565	80,84 %
Värmland	Kil	2 493	80,78 %
Västerbotten	Storuman	1 400	80,51 %
Värmland	Kristinehamn	5 423	80,39 %
Västerbotten	Nordmaling	1 632	80,12 %
Västerbotten	Malå	711	79,98 %
Västerbotten	Norsjö	954	79,97 %
Västerbotten	Åsele	696	79,73 %
Värmland	Forshaga	2 187	79,47 %

Källa: [Folkhälsomyndigheten 2024.01.11](#)

Vaccination mot pneumokocker och TBE

Antal givna doser 65+ år, per år och sjukdomsskydd

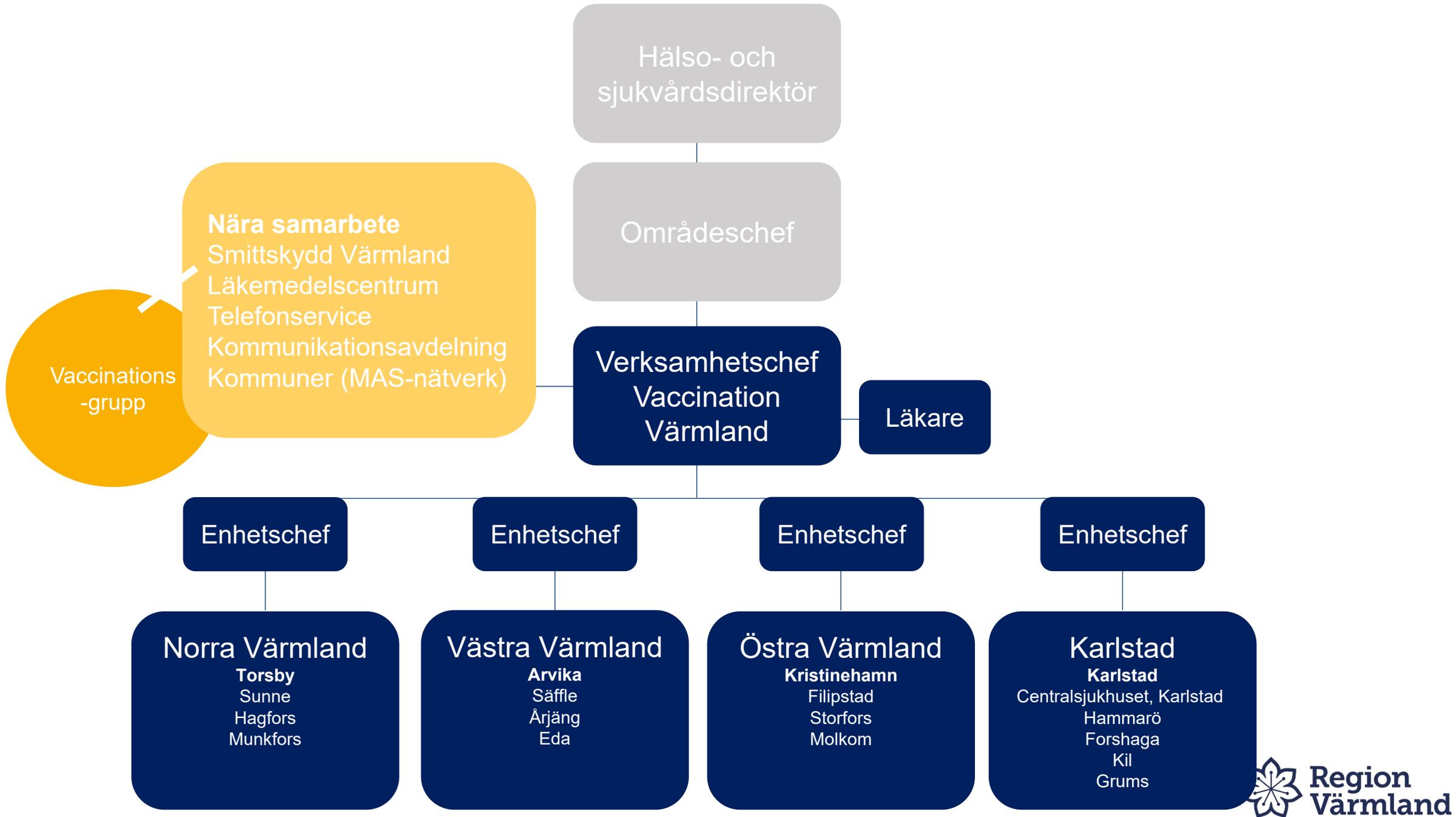
Sjukdomsskydd ● Pneumokocker ● TBE





Organisation

- Eget verksamhetsområde.
- Organiserat i område allmänmedicin och rehabilitering.
- En verksamhetschef och fyra enhetschefer i geografiska områden.
- Egna läkare för bedömningar.
- Fast anställda sjuksköterskor samt sjuksköterskor på timtid.



Våra vaccinationsmottagningar



Uppdrag

Löpande vaccinationer

- TBE
- grundskydd
- pneumokocker
- pertussis gravida
- enklare resemedicinska vaccinationer, med mera.

Vaccinationer som tidigare utförts inom slutenvården (infektionskliniken):

- medicinska vaccinationer (immunbrist)

Övriga vaccinationer

- personalvaccinationer

STORA INSATSER
Vaccination mot
covid-19 och
influenza

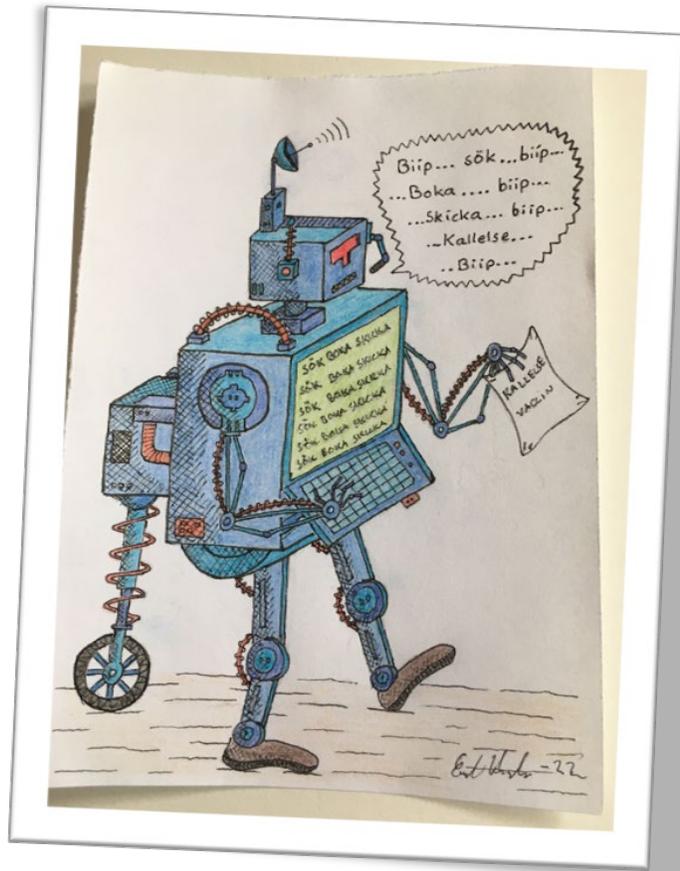


Hur har vi jobbat?

Sammanhållen struktur och en väl fungerande organisation

- **Smittskydd**
- **Produktionsplanering**
- **Bemanning**
- **Kallelser**
- **Telefonservice**
- **Kommunerna**
- **Kommunikation**
- **Uppföljning**

Robotens framgångar



Samarbeten
med andra
enheter

Bättre
vaccinationstäckning

Öppnar upp för
nya möjligheter
33000+ på 8
dagar

Många
användningsområden

Värdegrunden



För alla i Värmland



Tillsammans



Kvalitet



Framåt



Vi bryr oss

**Tydlig
målbild och
uppdrag**

Framgångsfaktorer

- Bra organisation och goda förutsättningar.
- Nationell samverkan
- Lokal samverkan
- Korta beslutsvägar
- Medicinsk kompetens
- Kompetensutveckling
- Hög vaccinationsvilja

Uthållighet

**Tillsammans
- agilt
arbetsätt**

Samordningsmöte varje vecka

- Smittläge
- Aktuellt- bokningstryck, statistik, info. från SKR, FOHM
- Läkemedel- vaccintillgång
- Medicinsk information
- Kommunikation



Aktuellt våren 2024

Vårdosen 2024 covid-19:

- Identifiera rekommenderade grupper i samverkan med kommunerna.
- Kallelse med bokad tid till 80+
- Brev till 65+ med dagliga omsorgsinsatser.

Pneumokockvaccination - öka vaccinationstäckningen ytterligare.

Personalvaccination - hela regionen.

Löpande vaccinationsarbete med fokus TBE.



**Tillsammans är vi
Region Värmland!**



Tack för oss!



Tack!

SRF
SENIORERNA

 **MSD**
INVENTING FOR LIFE